

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
វិទ្យាស្ថានសិក្សាបិទ
នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចនិងការអភិវឌ្ឍបិទ

និន្នាការសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ចិន
មករា ២០២៥

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

បុព្វកថាអ្នករៀបរៀង

ឆ្នាំ ២០២៤ ប្រទេសចិនបាននាំចេញទំនិញមានតម្លៃ ៣,៥៨ ទ្រីលានដុល្លារ កើនឡើង ៥,៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០២៣។ នៅឆ្នាំ ២០២៤ ប្រទេសចិនបាននាំចូលទំនិញមានតម្លៃប្រហែល ២,៥៩ ទ្រីលានដុល្លារ ដែលជាការកើនឡើងប្រហែល ១,១% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០២៣។ សេដ្ឋកិច្ចរបស់ចិន ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ បើគិតតាម PPP 17.6 ទ្រីលានដុល្លារ GDP លេខ១ ក្នុងពិភពលោក លើសហរដ្ឋអាមេរិក និងក្នុងឆ្នាំ ២០៣០ ចិនជាប្រទេសមាន GDP លេខ១ លើសសហរដ្ឋអាមេរិកដោយការគណនា Nominal (Market Exchange Rate; Prof. Yifu Lin, 1992)។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចចិនបានធ្លាក់ចុះ ពីជាង១០% មកត្រឹម ៣% ទៅ ៥%។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៣% ទៅ ៥% របស់ចិន ជាកំណើនពិតប្រាកដ ដែល Stable ពី Real Sector មានកម្មន្តសាល មិនមកពីវិស័យជំរុញកំណើនដូចជា វិស័យអចលនវត្ថុ។

ជាអ្នករៀបរៀងខ្ញុំបាទ ក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ច ក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយខ្ញុំបាទ បានរៀនសូត្រពី វិធីសាស្ត្រគណនាកំណើន ពី ឯកឧត្តម គឹម ផល្លា ជាអគ្គនាយករង នៃអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង មុនចូលបម្រើការងារក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ខ្ញុំបាទបានរៀនសូត្រពីស្ថិតិអនុវត្តពី អ្នកជំនាញ (Expert) នៃ ធនាគារពិភពលោក (World Bank) សាស្ត្រាចារ្យ Michele Bruni ក្នុងពេលខ្ញុំបម្រើការក្នុង ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរនិងការងារ និងខ្ញុំបានសិក្សាស្ថិតិវិទ្យា និងសេដ្ឋកិច្ចសាស្ត្រ ពីសាស្ត្រាចារ្យ Honda Yuzo នៃ សាកលវិទ្យាល័យ Osaka និងសាស្ត្រាចារ្យ Maesono Yoshihiko និង សាស្ត្រាចារ្យ Saeki Chikayoshi នៃសាកលវិទ្យាល័យ Kyushu ។

ខ្ញុំបាទសង្ឃឹម កិច្ចការ ស្រាវជ្រាវ និងតាមដានព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ចិន នេះ នឹងអាចជាអត្ថប្រយោជន៍ ដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវពីសេដ្ឋកិច្ចសង្គមចិន។ របាយការណ៍នេះ គ្រាន់តែជា Flash Report ដែលមិនស៊ីជម្រៅ សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចជាក់ស្តែង។

ថ្ងៃសុក្រ ៣កើត ខែមាឃ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦៨

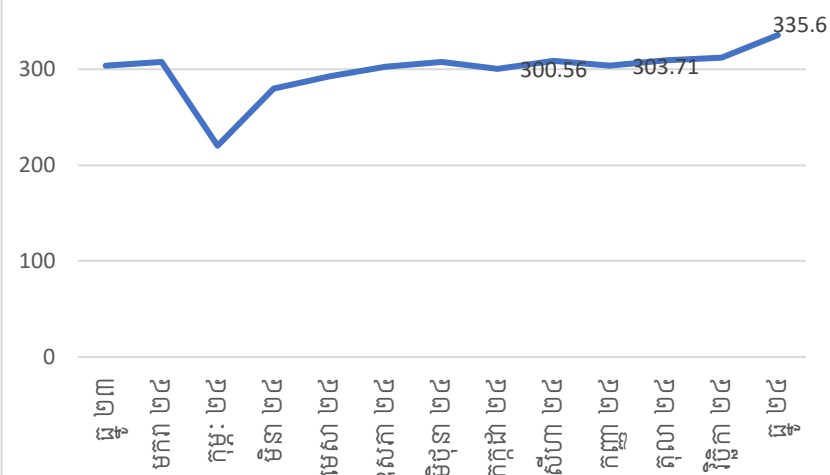
ថ្ងៃទី៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤

អ្នករៀបរៀង

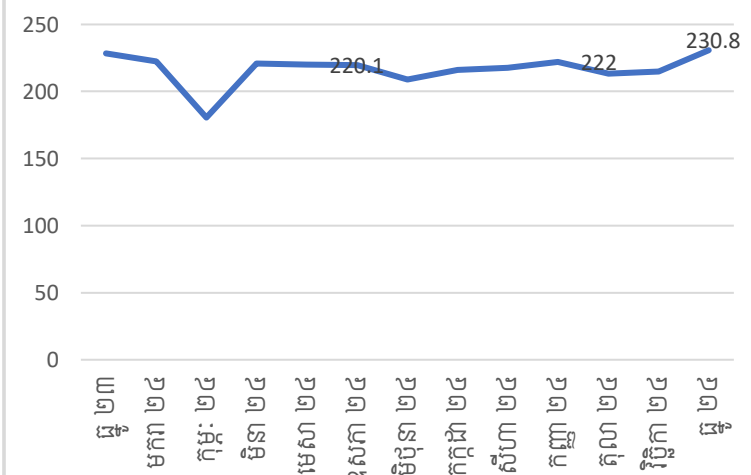
ជឹម សុជាតិ (MSc. In Economics)

ក្រាហ្វិកនៃនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ចចិន

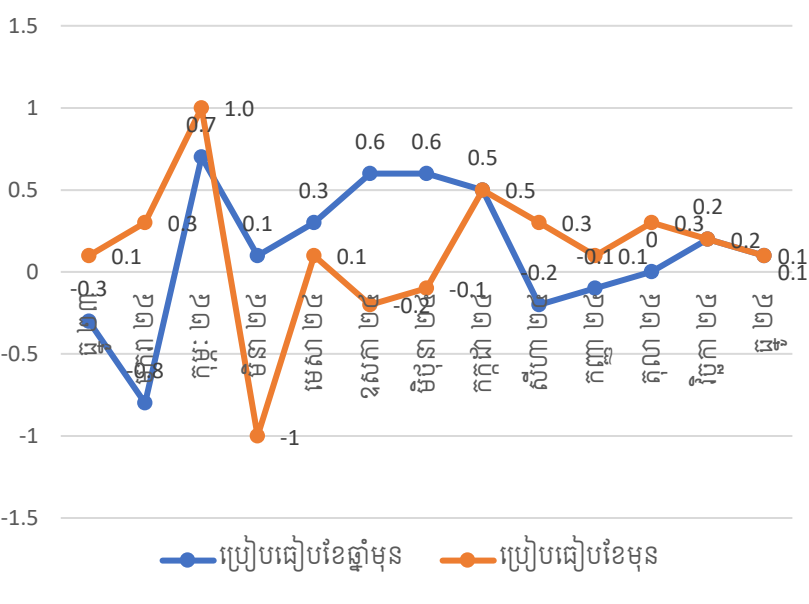
ការនាំចេញរបស់ចិន (ពាន់លាន \$)

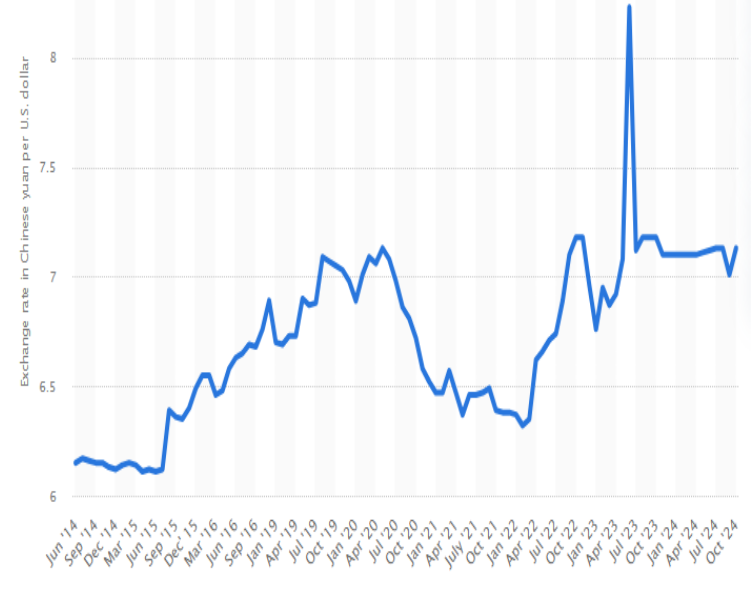
ការនាំចូលរបស់ចិន (ពាន់លាន \$)

អតិផរណារបស់ចិន (%)

អត្រាប្តូរប្រាក់ យ៉ន/ដុល្លារ

ស្ថានភាពនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ចចិន

នៅឆ្នាំ ២០២៤ ប្រទេសចិនបាននាំចេញទំនិញមានតម្លៃ ៣,៥៨ ទ្រីលានដុល្លារ កើនឡើង ៥,៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០២៣។ ប្រទេសចិននាំចេញ គ្រឿងម៉ាស៊ីន កុំព្យូទ័រ បច្ចេកវិទ្យាផ្សាយ ទូរស័ព្ទ និងគ្រឿងចក្រ និងឧបករណ៍ដឹកជញ្ជូនផ្សេងទៀត ផលិតផលកសិកម្ម កើនឡើង ៤,១% ធៀបឆ្នាំ ២០២៣ ផលិតផល ប្លាស្ទិកកើនឡើង ៥,៤% វាយនភណ្ឌកើនឡើង ៥,៧% សម្ភារៈអាលុយមីញ៉ូម និងអាលុយមីញ៉ូមដែលមិនទាន់កែច្នៃកើនឡើង ១៥,២% វ៉ែកម្រ កើនឡើង ៦% គ្រឿងសង្ហារឹម កើនឡើង ៥,៨% ធៀបឆ្នាំ ២០២៣។ នៅឆ្នាំ ២០២៤ ប្រទេសចិនបាននាំចូលទំនិញមានតម្លៃប្រហែល ២,៥៩ ទ្រីលានដុល្លារ ដែលជាការកើនឡើងប្រហែល ១,១% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០២៣។ ទំនិញនាំចូលរបស់ចិនមាន គ្រឿងបរិក្ខារ រួមបញ្ចូលកុំព្យូទ័រ ឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិក សារធាតុគីមី ប្រេងឥន្ធនៈត្បូងនិងលោហធាតុដ៏មានតម្លៃ ឧបករណ៍អុបទិក បច្ចេកទេស និងវេជ្ជសាស្ត្រ យានជំនិះ ផ្លាស្ទិក។

ក្រោយពេលសង្គ្រាម រុស្ស៊ី អ៊ុក្រែន បានកើតឡើង ទំហំពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីរវាងចិនរុស្ស៊ីមានចំនួន ១៩០ ពាន់លានដុល្លារក្នុងឆ្នាំ ២០២២ (២៩% កើនឡើងធៀបឆ្នាំ ២០២១) និង ៩៤ ពាន់លានដុល្លារក្នុងរយៈពេល ៥ ខែដំបូងនៃឆ្នាំ ២០២៣ (៤១% ធៀប ២០២២) ប្រទេសចិននិងឥណ្ឌា បាននាំចូលប្រេងឆៅពីរុស្ស៊ី យ៉ាងច្រើន ក្នុងតម្លៃទាបជាងទីផ្សារ។ ប្រទេសចិនបាននាំចូល មាស ផ្លាទីន ទង់ដែង និងដែក ថែបពីរុស្ស៊ី។ ការនាំចេញរបស់ចិន ទៅកាន់ប្រទេសរុស្ស៊ីបានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងចាប់តាំងពីរដូវក្ដៅឆ្នាំ ២០២២ រួមទាំងយានយន្ត គ្រឿងម៉ាស៊ីន អេឡិចត្រូនិច លោហធាតុ និងប្លាស្ទិក និងកៅស៊ូ។

អនុសាសន៍របស់ លោកប្រធានាធិបតីចិន ៖

លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន បានចូលរួមកម្មវិធី (Gala) ជាមួយអតីតយុទ្ធជនចិន ។ លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន បានសួរសុខទុក្ខអតីតយុទ្ធជនចិន ពីសុខភាព និងជីវភាពរស់នៅ ដោយលោកប្រធានាធិបតី បានរំលឹកពីជ័យជំនះរបស់កងទ័ពរំដោះប្រជាជនចិន ក្នុងអតីតកាល ។ អតីតយុទ្ធជនចិន បានគោរពតាម គោលនយោបាយ របស់លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន Socialism with Chinese Characteristics for a New Era ។ លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន បានផ្ញើសារជូនពរ និងសួរសុខទុក្ខ មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ចូលនិវត្តន៍របស់ប្រទេសចិន ក្នុងឱកាសចូលឆ្នាំចិន ២០២៥ “wished the retired senior officials a happy Spring Festival, good health and longevity.” ។ មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់

ចូលនិវត្តន៍របស់ចិនបាន senior officials expressed the hope that the Party, the military and the people of all ethnic groups will unite even more closely around the Party Central Committee with Comrade Xi Jinping at its core to build China into a stronger country and achieve national rejuvenation through a Chinese path to modernization ។ លោកប្រធានាធិបតី ចិន ស៊ី ជីងកីន បានសង្កត់លើការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ "Corruption is the greatest threat to the Party, and combating it represents the most thorough kind of self-reform, importance of making greater progress in Party self-governance to ensure the Party remains the strong leadership core in building socialism with Chinese characteristics and to guarantee the steady advancement of Chinese modernization." ។ Socialism with Chinese Characteristics for a New Era សង្គមនិយមដែលមានចរិតលក្ខណៈចិន គឺជាសំណុំនៃទ្រឹស្តីនយោបាយ និងគោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនិស្តចិន (CCP) (Marxism–Leninism adapted to Chinese circumstances and specific time periods) សម្របតាមកាលៈទេសៈ និងពេលវេលាជាក់លាក់របស់ចិន ។

សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ៖ លោកប្រធានាធិបតី ត្រាំ បានចេញការដាក់ពន្ធ ២៥% emergency 25% tariffs លើប្រទេសកូឡុំប៊ី ក្រោយពេលកូឡុំប៊ី មិនអនុញ្ញាតឱ្យយន្តហោះយោធារបស់សហរដ្ឋអាមេរិកដែលដឹកជនចំណាកស្រុក ចូលចុះចតនៅកំឡុងប្រទេស។ នៅក្នុង World Economic Forum លោកប្រធានាធិបតី ត្រាំ បាននិយាយសុទ្ធជាជំនួយម ចំពោះប្រទេសចិន: President Trump like President Xi Jinping “very much” and looked forward to getting along with and “doing very well with China.” Trump called the U.S.’ trade deficit with China “massive” and “ridiculous,” but clarified that Washington just wants a level of playing field. He also expressed hope that the two countries could work together to end the Russia-Ukraine war, as Beijing has “a great deal of power over the situation.”។ ប្រធានាធិបតីត្រាំបានបង្ហាញ សុទ្ធជាជំនួយមចំពោះប្រទេសចិន នេះជាអារម្មណ៍របស់លោកប្រធានាធិបតី ដែលមានការប្រែប្រួល។ ប្រទេសចិន ជាប្រទេសឈរលើគោលការណ៍ និងក្រិត្យក្រមរបស់រដ្ឋ។ លោកប្រធានាធិបតី ត្រាំ បានប្រមូលផ្តុំ អ្នកគាំទ្រ នៅ Capitol One Arena in downtown Washington, DC មុនពេល ពិធីប្រកាសចូលតំណែងប្រធានាធិបតី ១ ថ្ងៃ។ លោកប្រធានាធិបតី ត្រាំ បាននិយាយពី ការឈប់បាញ់គ្នានៅមជ្ឈឹមបូព៌ា ការបិទ TikTok និង visit Los Angeles។ ការបិទ TikTok បង្ហាញពីគោលជំហររបស់ប្រធានាធិបតី ត្រាំ នឹងប្រទេសចិន។

សេដ្ឋកិច្ចសង្គម៖ វិនិយោគិនចិន ក្នុងវិស័យមូលបត្រ បានបើក beeline for bank ដោយវិស័យមូលបត្រ របស់ចិន ក្នុងវិស័យធនាគាររបស់ចិនមានការរីកចម្រើន។ ធនាគាររបស់ចិនពេលនេះ កម្ចី Loan ធ្លាក់ចុះ ច្រើន ធ្វើឲ្យ Dividend របស់ធនាគារធ្លាក់ចុះ ដែលធ្វើឲ្យមូលបត្រធនាគាររបស់ចិនធ្លាក់ចុះការទាក់ទាញ។ ការស្ទើរតែងតាំងគណៈរដ្ឋមន្ត្រីរបស់លោកប្រធានាធិបតី ត្រាំ ត្រូវបានពិនិត្យដោយព្រឹទ្ធសភាសហរដ្ឋអាមេរិក ដោយមានការប្រជុំ ពីទំនុកចិត្ត។ ការស្ទើរតែងតាំងគណៈរដ្ឋមន្ត្រីរបស់លោកប្រធានាធិបតី ត្រាំ ត្រូវបាន ពិនិត្យលើ intensive studying sessions, contentious mock hearings និង heavy-handed coaching ពី សមាជិកព្រឹទ្ធសភា Republican senators។ ធនាគារកណ្តាលរបស់ចិន PBOC បានពន្យា Open Market Operation ក្នុងការទិញមូលបត្រ Bond។ ធនាគារកណ្តាលរបស់ចិន PBOC បានពន្យា Open Market Operation ក្នុងការទិញមូលបត្រ Bond ដោយសារតែ ភាពចំណេញ Yield របស់មូលបត្រ Bond មានការធ្លាក់ចុះ និងតម្លៃរបស់មូលបត្រ Bond មានការកើនឡើង បើ ធនាគារកណ្តាលរបស់ចិន PBOC ទិញពេលនេះ តម្លៃរបស់មូលបត្រ Bond មានការកើនឡើងថែមទៀត (Stabilization) ។

ប្រភពទិន្នន័យ &ព័ត៌មាន៖

- Xinhua
- Statista
- Tradingeconomics
- The Bangkok Post
- CNN
- Reuters
- atlanta
- ychart
- globaltime
- Nikkei
- Usbureaueconomicanalysis